

Szerkesztőség és kiadóhivatal;
M O C S.Mindennemű kézirat,
evél. hirdetés elfogadá-
sára, az előfizetési díjak
és hirdetési összegek besze-
désére egyedül illetékes„Mezőségi Híradó“
szerkesztősége Mocs.
Kéziratot nem adunk vissza.

MEZŐSÉGI HIRADÓ

TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Felelős szerkesztő és kiadó tulajdonos: Dániel Géza. Főmunkatárs; Orbán Ferenc

MEGJELENIK MINDEN SZOMBATON.

Előfizetési ár;
Egész évre 8 korona
Félévre . . . 4 . .
Negyed évre . 2 . .
Egyes szám ára 20 fillHirdetések díjszabás
szerint.

Indolens világ.

Kis lapunk a hazaszeretet szent jegyében született. — Bevallott célja programjának sarkalatos pontja volt, hogy egész szívvel és osztatlan lélekkel szolgálja a magyarság és magyarosodás ügyét ott, hol arra legnagyobb a szükség. Kevés a mit tettünk, de legalább életjelt adtunk magunkról, mi magyarok is és dokumentáltuk, hogy a nagykiterjedésű erdélyi mezőségen szétszórva ugyan, de magyar voltokra büszke magyarok is laknak.

Most, egy esztendő múlt után nyíltan szólhatunk s minden alanyi és személyes vonatkozástól távol álló tapasztalatunkat lejegyezhetjük. Mint minden dologra, akként a magyarság lelkiületére is ráborult itt nálunk az indolenciának, a nemtörődömségnek vastag takarója. Az öntudatos és önértékes hazafias érzésnek ritkán villan meg a szikrája s forrása annak sem a szív mélységes érzése, hanem külsőség. Pillanatra fényt ad, de melege és tartóssága semmivel sem több, mint a bengáli-tűzé. A sorvadás jelei is mutatkoznak. Nem kisebb tekintélyre hivatkozhatunk e tekintetben, mint a nem nagyon régen megejtett népszámlálás eredményére. Ha az erdélyi mezőség tereire pár helyen nem jön a szinmagyar földről több telepese család, a statisztika megalkuvást nem tűrő számadatai fájdalmas visszaesés-

ről szólanának. És lehet annyi önértékünk, nyíltságunk és becsületességünk a fájó hurok pengetésénél is, hogy a sorvadás létét beismerjük. Hová lett tehát a mezőségi magyar elem? Föld nyelte-e el, vagy pestis némitotta el édes hazánk zengzetes nyelvét a mezőségi falvakban? Mert — kiírni is fáj — még tovább kell mennünk a beismerésben.

A statisztika hideg, rideg számaival is korrigálnunk kell. Mikor a magyar elemet összegezi és a végeredményt tanulságul leszögezi, a bevallás vezet az összeíró tollát s a mesztelen numerusok tömkelegében nem kutat a magyaros szív után. Jól is teszi, vajmi nehezen akadni itt reá. Származás, vallási és más egyéb kötelék fogva tartja még a mezőségi magyarságot, de az ezzel együtt járó fájó öntudatnak, az önértékesen nyílt, magyaros lelkiületnek hijával van a mezőségi magyarság.

Ne beszéljünk az iskolákról s ne számoldtassuk a tanítói kart. Fárasztóan terhes munkával embert, magyaros érzéssel színültig töltött szívet bocsájt ki legtöbbször az elemi ismeretek falai közül. Édes hazánk nyelvét szóban és írásban bírja nem egy gyermek, hanem valahány a mi állami iskoláinkból került ki. Hanem az élet, ez a külső forgatagos, nyám-nyám élet undorító képet nyújt. A számra tekintélyes magyarság napi külső, sőt csa-

ládi belső érintkezéseiben is hátat fordít a magyar nyelvnek, hogy ne mondjam tüntet ellene. Tessék megfigyelni a napszámost mezei, vagy bárminő más munka idején, ha családjával, vagy többi társaival végez egy munkát. Az istenadtának kora reggeltől késő estig alig hagyja el ajkát két-három magyar szó.

A magyaros gondolkozásmód világából kiesett egészen s együgyű bárgyúsággal be is vallja, hogy gondolatának formába öntése oláh-nyelven nem okoz fejtörést, de a magyar szóban nyelve mindegyre megbicsaklik. Nem szorványos e jelenség.

Igy van ez csaknem minden mezőségi községben. Uton-utfélen, vásáron, műhelyben, kint a mezőn, a forrásnál, gépnél, malomban, szóval mindenhol kiszorul a magyar nyelv onnan is, hol negligálása egyenlő az utálatos bűnnel.

A felszivódás elmélete fenyegeti a mezőségi magyarságot. Előbb nyelvét, aztán ruháját dobja le s elmerül, örökre elvész családostól a nemzet kárára. Hol van tehát, hová lett, merre tünt el az faji büszkeség, az a boldogító tudat, hogy Magyarország egy része ez a java darab zsiros fekete föld is, s hogy a magyar organizmus egyik üterének itt is lüktetnie kellene? Az indolencia orgiákat ül. Életünket lerobotoljuk; itt a nevünk, nyelvünk, lelkünk elzüllik a haza testétől s oda

A „Mezőségi Híradó“ tárcája.

Éjféli párbaj.

Csendesen, zaj nélkül ment előre a század. A Manlicherek fészkelődtek az elfáradt vállakon, s egyik legény magasra emelve a tizenöt fontos fegyvert, összeszorított ajkai között valami elfojtott káromkodást nyögött és szinte rádobta a nehéz golyószórót a másik vállára. Aztán ment tovább buta kitartással.

A hó még csak hullt szépen, keringve s betakarta a világot sápadt halotti takaróval, de az összerongyolt, éhes és fáradtságtól elcsigázott katonák komor tekintete szinte elhomályosította a ragyogó hólepet.

Páter Dragunics, a századhoz beosztott fiatal tábori lelkész fohászkodva susogta az ég felé:

— Irgalom a mi nagy bűneinkért én Uram!

Dél felé valami céda nótá kelt szárnyra a levegőben. Valahonnan a távolból, a felhőkbe vesző hegyek felől megindult a szél és jajgatva, sivitva kapaszkodott a csonttá gémberedett köpönyegekre, felkavarta a völgyet belépő hótakarót és dermesztő lehelletével elkezdett könyeket facsarni a szomorú szemekbe. A szó elhalt az ajkakon és ahogy az elkeseredett, néma emberhorda lehajtott fővel menetelt a végtelen hómezőn keresztül, rendetlenül szét szórt szakaszokban, olyannak tetszett mint egy csorda halálra fáradt, eltévedt vad. És mintha csak az Ur oda fönny minden haragját éreztetni akarta volna, négy óra felé párás, nehéz köd ereszkedett le a hófelhők közül, aztán tüneményes gyorsasággal jött a sötétség. A föld meg csak dübörgött, mozgott egyre félelmetesen és a távolból zengő ágyudörgést szilajon verték vissza az árnyékként gubbasztó havasi bércek.

Azokon túl már járta a haláltánc!

A 9-te companie legényei megborozongva

néztek össze. A szíveket megülte a halál sejtelem; a félelem az ismeretlen ellentől, amely ki tudja melyik szikla mögött leselkedik rájuk villámló karabélyáival és rövidre fogott pengő acél késeivel, amely úgy osztja a halált, mint a felhőkből lecsapó gyeheña tüze. És keresztül borongott valami szilaj, dacos érzés a lelkekben: visszafordulni, futni a halál elől!

Es a szétszórt, fáradt legények között halk moraj láz hangzott.

Idő Milán, menetközben megrántotta a ragyás arcú Rankó Dusan fegyversziját:

— Soká megyünk még káplár ur?

— Majd csak beledöglünk egyszer Milán!

— Akkor jó! — piszmogott az oláh és mentek tovább bukdácsolva, szorosan egymás mellett.

Vitte őket az imbolygó fáklyafény, az ár, a fegyelem, meg az a mormogó zugás amely megzendült előttük a homályba a dübörgő, szédületes morajjal, amelylyel a megáradt Bosku üdvözölte az éj vándorait,

temetkezik a nagyobb számú, horderejű elem karjai közé. Szólanánk még valami keveset, de félünk, hogy a sok kioktatásért ránk, fejünkre hull a neheztelésnek gorombaságba göngyölgetett köve. Nem is szólunk, inkább csodálkozásunknak adunk kifejezést a fölött, hogy a magyar gazda magyar cselédjének is nem magyar a mindennapi nyelve, hogy a földműves magyar földműves társával nem a saját nyelvén, hanem idegen nyelven „diskurál,” s hogy nem akad az oly tekintélyes birtokos osztályban több egyén, ki bár a lehetséges alkalmak óráiban megtudná értetni alantaisaival, hogy ő szívvvel, lélekkel magyar ember s jelenlétében a magyarul tudótól megvárja a magyar szót, a magyar dalt.

Csupán ezek miatt irtuk közleményünk fölébe e két szót: „Indolens világ.”

HIREK és VEGYESEK.

— **Tanfelügyelői látogatás.** Dr. Csernátoni Gyula kolozsmegyei kir. tanfelügyelő a napokban a mezősegi elemi iskolákat látogatta meg. Mindenhol körültekintő igyekezettel vett tudomást az iskolai és tanügyi állapotokról. Jelen volt az egyes osztályokban tartott előadásokon, hogy a tanerők lelkiismeretes munkálkodásáról is meggyőződjenek. Mint halljuk, mindenhol meglegedésének adott kifejezést. Csupán egy dolog nem nyerte meg tetszését. Kereste, meg akarta ismerni a mezősegi magyarság gyermekeit, hogy a kicsinyekhez pár kérdést intézve betekinthesse ezzel a szülők magyaros lelki világába is. Sajnálatlalt kellett látnia, hogy az iskolában sem válik ki, nem felismerhető a magyar elem. Itt ugyan mindenkinek egyformának kell lennie. Nemzetiségi és vallási szempontok szerint nem osztályozható a növendékek. A magyarság és magyaros érzés meleg ágyai a népiskolák. Fájdalom, hogy ez a jellemvonás a nép gyermekeinek külső

megjelenésében sem domborodik ki. E tekintetben talán mai számunk vezető közleménye is nyújt valamelyes eligazodást. Az iskolától a családi tűzhelyig meg kellene őriznie magyar voltát a mezősegi magyaroknak. Kár, hogy az iskola falain túl, az életben nem látjuk ezt a szellemet. Talán ideje volna itt is nyélbe ütni valahára az ifjusági egyesületet. Csak ezzel köthető meg és fejleszthető továbbra az iskolai nevelés eredménye.

— **Új kaszinói helyiség.** Vadonatuji, akár az épület korát, akár a lakók számát tekintjük, az a helyiség, hová a Mocsi Kaszinó f. év október 15-én beköltözött. Kényelmes és igazán megfelelő helyiséghez jutott valahára a Mocsi Kaszinó. Közvetlen a főút mentén, a Kádár-féle két szobás, utcai lakást bérelte ki a kaszinó saját céljaira. A kaszinói tagok zöme a mostani helyiség közvetlen közelében lakik s így pezsgő kaszinói életre van kilátás. Másikülönben is tiszta, világos és elég kényelmet nyújtó lokálitást szerzett ezzel az elnökség figyelemre.

— **Szokatlanul hűvösre fordult az időjárás.** A hideg még tűrhető, de az állandó esős, pocsék idő nagyban hátráltatja a mezei munkát. Sok birtokos most töretné a kukoricát, de az eső akadályozza abban. A vetési munkálatok is szünetelnek, mert az átázott talaj pillanatra sem tud felszikkadni. A nyárról elmaradt csapadék most kamatos kamattal hull le s a lehető legsárosabb őszre van kilátásunk.

— **A Mocsi Kaszinó elnöksége** ezuton is tudatja vidéki rendes, kül- és helybeli tagjaival, hogy a Kaszinó rendkívüli közgyűlését f. év október 26-án, csütörtök, délutáni 6 órájára hívta össze. A közgyűlés fontos tárgya a már sokszor emlegetett kaszinói helyiség kérdése e gyűlésen fog pro, vagy kontra eldőlni.

— **Ma október 21-én** este 7 órakor lesz az új kaszinói helyiség felavatása. A nálunk szokásos és igazán kedélyes, családias kaszinói szoáréknak ez a beköszöntője. Tulajdonképpen titulus coloratus ez a cím „felavatás”. A felavatandó új helyiség az összejeövetel színhelyétől hajításnyira fekszik. Ha tréfálni akarnánk, kibucszúznak mondhatók ez összejeövetelt. De hagyjuk a tréfát. Ott van a kaszinó, hol a társu-

lasi szellem és összetartás tömöríti a tagokat. Hisszük, hogy látogatott lesz az első összejeövetel s nyomában felpezsdül a várva-várt kaszinói élet. Nem vétünk talán a köteles diszkreció ellen, ha az oly kedélyes tónusban irt meghívót egész terjedelmében reprodukáljuk. „Felhívás. A helybeli Kaszinó ez idő szerinti elnökségének megbízásából és felhatalmazásából van szerencsém tisztelettel felkérni a alábbjegyzett t. családfokeket és urakat, hogy a Kaszinó újabb „otthonának” felavatása czimén, egyéb jogczim hiányából, a mocsai társadalom megpenészedésének és elpókhalósodásának elhárítása és megakadályozása okából is folyó évi október hó 21-ik napjának estéli 7 órakor a „Fácán” vendéglő dísztermében társas vacsorára saját zsebök terhére megjelenni sziveskedjenek. (A megjelenést jelezni kérem) J.”

— **Hazulról.** Takaros kis fészek ez a mi központunk. Tekintélyes intelligens elem, vagyonos birtokos osztály, munkára termett, komoly és törekvő iparos nép mondja tulajdonának. Mégis mindig van panaszunk, nem egyszer hallható a kifejezése. Ha pár sorban foglalkozunk e kényes kérdéssel, menssen Isten, hogy távolról is bántuk akár a központot, akár annak derék lakóit. Az elégedetlenségnek is meg van a maga oka. Okos ember nem kötekedik ok nélkül, mint a vak a kerttel. Más lapra tartozik az újságíró működésének megbirálása. Az újság számára tárgy kell és limonádéval nem traktálhatja olvasó közönségét. — Ne higgye azonban senki, hogy most is az újságíró keresi a tárgyat, mit az utolsó pillanatban pennája, vagy mondjuk tolla hegyére vehet. Más a rendeltetése e pár sornak. Rámutatni a sebre, az olyan sebre, mi könnyedén orvosolható. Panaszolják, hogy nincsen megfelelő piacunk, már olyan, minő a piacra utalt közönséget kielégíthetné. Nincsen, ezt elismerjük, de kiből, hol keressük a bajokat? Magunk portája előtt söpörjünk. Ludas ebben a fogyasztó is, meg az eladó is. Valahára nem lehetne tömörülés útján beállítani, vagy támogatni egy olyan fajta kereskedést, hol csupán a házi fogyasztásra szükséges cikkeket mérnek ki, de azt minden időben kis és nagy mennyiségben bárki megtalálna ott? E tekintet-

A néhány száz léppel előretolt elővéd kadétja lefuvatta a marscot. Péter Dragunics most már káromkodott, oberleutenant Misztivacsek a bajusza jégcsapjait rágicsálta kinjában, csak a kapitány maradt nyugodt és kedélyes továbbra is, amikor illőhangon tudatta a századdal, hogy helyezkedjen kényelembe, verje fel a sátraid, mert nem lehet tovább menni. Azután előrenyargalt a zajló folyócskához amely derékban törte ketté az ócska, özsze-szekötő fahidat.

— Donnerwetter in Himmel, ez történetett volna egy kicsit később is! — sziszegte boszusan a kadét felé, mintha csak őt okolná azzal ami történt.

A kadét hallgatott. Maga is olyanfélét érzett hogy tulajdon képpen igaza van ennek a dörmögő vén medvének és szótlanul, tanácstalanul nézte azt a fagyttól vörös, boszus arcot. Csak a hangos parancsszóra verte össze a bokáit:

— Kadét!

— ?

— Elmegy hídát keresni arra lefelé!

Majd hanyatt nem vágódott, de megemberelte magát, tisztelgett és egyforma topogással ment a század felé, emberekért És mentek tizenheten. Tizenöt infanterista, egy káplár és a kadét.

A hó csikorgott a lábaik alatt, a szél idegrázó dalokat süvített, mellettük morajlott a megáradt víz, messziről pedig zengett egyre a halál dala, az ágyudörgés. Csakugy harsogott feléjük a visszhang dübörgése. Mire a kadét clőször tempó szünetet adott, már semmi sem látszott a táborból.

Csak haloványan, elmosódva villant meg olykor egy egy halovány fáklyavilág a messze sötétségben, ahol a 9-te companie éjjelre szállást ütött.

Boszusan kapta fel a fejét és harsányan kiáltotta:

— Marsch!

Erősen sötét volt. Az őrzarat ment tovább szóttalanul, de a hátteret fedező káplár, Rankó Dusán, csendesesen leült a hóba. Senki se vette észre, hogy nem megy utánuk. Minden szem hídát keresett...

Mire hajnal felé a kadét visszakerült a táborba, félve adta le a rapportot, a kapitánynak, amely rövid volt és eredménytelen:

— Brücke nicht gefunden, Korporal Rankó verschwunden!

A kapitány nagyott káromkodott, valami olyanfélét, hogy az Istennek nagy állatkertje van, de akkora barom mint a kadét, még nem volt őrzaratvezető, továbbá, hogy, hogy mer valaki hídát nem találni, mikor ő azt parancsolta, hogy találjon! ... de ezt már végig gondolni se tudta egészen, mert a folytatását elfojtotta az orrán, száján feltörő köhögés.

A kadét hallgatott. Szemeiben vastagon gyöngyöztek a könnyecsek, selymes bajuszkáján erős jégcsapok meredeztek és egész testét rázta, verte az éjszakai jeges szél. Az eltűnt káplárra gondolt, Rankó Dusán, a barna oláh gyerekre és talán ő érte hullottak a könnyei is?

Ugyanakkor pedig, amikor Rankó Dusán elmaradt az őrzarattól, Idó Milán is

ben sajnos tapasztalattal szolgál a megindult szövetkezeti mozgalom. Tudja Isten ez is az elposványodás szélén áll. Az intézők fáradnak, törődnek, kapacitálnak és mindent megtesznek, hanem azért aligha nyélbe üthetik folyó évben ezt az áldásos intézményt. Nem csodálatos és borzasztó állapot-e az ilyen? Hiszen nem versengés, nem üzleti szellem, nem nyereségsszomj adta, érlelte meg a gondolatot. Ezt az egyetlen kiutat mutatta a szükség. Ha nincs tömörülés, ha visszavonás van itt, amott is, vajjon nem kap-e csömört még a legérzőbb lélek is a közügyek felkarolásától. Hanem ne időzzünk hosszason e tárgynál. Kapcsolatosan más dolgokat is jó lesz felemlíteni. Van mézársszékünk, van hentes-üzletünk, de a nyers huson kívül kaphat-e azokban bárki egyéb odavaló holmit. Zsirtól a virslig mindent a szomszédos Kolozsvárról kell beszerezniünk. Itt aztán előáll könnyen az a komikus helyzet, hogy villás reggeliért 40 klmeter utat kell megtennünk. Ezt is felemlítjük. Szánalható dolog volna, s nem kerülne sokba, sőt valami kevés haszonnal is járna. Hanem ne siessük el a dolgot. Talán utban van már a sokféle hentes különlegeség. Valami élelmes ember idővel rá jön, hogy megfelelő élelmi szerrel ellátott boltocskát nyisson. Biztos lehet, hogy arra egészen alkalmas a talaj, s várakozásában nem csalatkozik, mert a közönségnek ez már is égető kívánsága.

— **Most tudódik ki a szokatlanul sötét őszi estéken,** hogy minő nagy szolgálatot tesz utcáink világítása. Nyáron is büszkék vagyunk, a zöldre festett utcai lámpákra lévén tekintettel. Ha a helybeli halandó nem is, de az idegen szentül hiszi, hogy város ez a falu, a zöldre füstölt utcai lámpákra lévén ő is tekintettel. Bizony okos gondolat volt az utca sötétségének megrendszabályozása. Ha valahol, ugyanlunk Istenkisértés volna ezek nélkül őszi estéken a közlekedés.

— **Többször említettük már,** hogy a helyi lakás mizeriáktól hova-hamar megszabadulunk. A kedvező fordulat beálltával örömmel jelezzük, hogy a tavasz kezdetén építeni kezdett pár bérház kéménye már füstöl s uri komforttal helyezkedett el azokban pár intelligens család.

föltápaszkodott hideg fekhelyéről, kilopózott a sátorból és nekivág az éjszakának Rankó Dusan után.

A Bosku mellett találkoztak. Rankó jött a folyó mellett visszafelé. Idő meg ment elébe. Megszokták már a hideget az oláh havasok között, egyikük se fázott. A táborról félóra járásnyira találkoztak. Mellettük morajlott a víz s zörgő jégtömböket táncoltatott megáradt medrében.

Idő halkan szólt a káplárhoz:

Mért hívtál Rankó Dusan?

— Leszámolni egymással Idő Milán!

Hideg szél fujt az arcukba, a folyam zugott, morgott alattuk félelmetesen. Rankó csendesen beszélt. Harag nélkül gyűlölet nélkül:

— Idő Milán én szeretlek téged. Jó cimborá vagy és én sohasem bántottalak, pedig fölöttesebb vagyok, káplárod! Azért szerettelek mindig, mert becsületes, nyílt legény voltál. Benned mégis megért a gyűlölet én irántam. Vesd ki ezt a lelke dből. Jöjj, nyujtsunk baráti kezet, aztán ítéljen felettünk a mindenható bíró oda lent. Számoljunk le férfiasan, katonákhoz

— **Idő.** A csehtelkei malomtól gyalog jött egyik nem épen verőfényes tavaszi napon a mocsai p. ü. szakasz feje, a szemlész. Pihenőre betért a határon lakó J. A. hoz. Természetesen a legjobb székkal kínálták meg s a kedves modoru szemlész beszédes ajkán csüngött már az öreg J. A. tekintete is. Fine-finále, azt fejtegette a szemlész, hogy kint is megpihenhetett volna a föld gyepen, hanem nem tanácsos. Nedves még a föld s könnyen kihül emiatt az ember. A szemlész köszöni a szállást és tovább tart. Ezután jön a java. Ettől a naptól kezdve az öreg J. A. sohasem ült a földre, pedig ő őrizte a juhokat. Hanem tudják mit tett? Kánikuláris melegben is hóna alatt szorongatott egy jó köteg szalmát s ha le akart ülni, gondosan elrendezte a földön. Festő ecselére való látvány volt látni az öregot hogyan baktat a juhok után hóna alatt a szalmával.

— **Zsindelyezik** nem a kaszárnya, hanem a mocsai kir. járásbírósg helyiségének tetejét. Egyik legszebb kinézésű épülete Mocsnak a járásbírósg mostani helyisége. Méretét tekintve nem elég ugyan az oly nagyforgalmu és személyzetű bírósg befogadására. Jövő évben megfelelő hajlékot emelnek a helybeli kir. járásbírósg számára. A tulajdonos addig is nagy költséggel eszközli a szükségessé vált javításokat. Elismeréssel vagyunk a körültekintő eljárásért, hogy a némi jövedelmet nyújtó munkát helybeli iparosokra bízta a tulajdonos.

— **Furcsa véletlen.** Kolozsvár hova hamar villany világítással cseréli fel a légszesz világítást. Kovács mestereink műhelyét eleddig a légszeszgyár látta el szénnel. Most rossz napok járnak e tekintetben. Nem juthatnak szénhez, mi miatt nem egy műhelyben szünetel a munka.

— **Megszoktuk már,** hogy a nedves őszi idő beálltával megszokták nélkül csilingelnek, zúgnak a harangok. Természetesen ez a harangozás a boldogultnak szól, már a mennyiben valakit kitépett e siralom kertjének fonott kerítése között a zörgős-csontu halál. Valahová máshová tévedhetett ő kasszássága, mert hónapokon keresztül — jó órában legyen mondva — nem tett látogatást a mezőségi metropolisban. Ha már a tavaly nem jött is, a

illő módon és hogy egyikünket se terhelje a másik vére, bizzuk életünket vagy halálunkat a sorsra.

Merengve nézett a zúgó vízbe és meg rázkódott. Aztán csendesen folytatta.

— S aki haza kerül közülünk, az mondja meg annak a lánynak, hogy a másik megérdemel tőle egy könnyet, mert érte halt meg a messze idegenben.

Lehajtották a fejüket s látta mindakettő a hideg éjszakában azt a szerelmes, fekete szempárt villogni, amely elkísérte őket a háboru gyilkos tűzébe is.

Rankó egy pénzdarábot forgatott a kezében, Idő Milán félelem nélkül emelte rá a szeméit és dacosan szólt:

— Enyém a koronás fele!

A káplár megforgatta a pénzdarábot a levegőben, de még estében újra elkapta. Csendesen kérdezte:

— Milán, igazán téged szeret?

— Azt mondta meghal, ha nem jövök vissza.

A másik fájdalmasan összerázkódott.

— Rólam nem szólt?

viskók helyett a mezőkön kóbozott s a termést harácsolta el a szegény nép elől, csak maradjon most is és akkor jöjjön, mikor hívjuk. Nem játszi tréfa e néhány sor, de konstatálása a szerencsés véletlennek, hogy tudomásunk szerint a lefolyt pár hónapban nem esett meg minálunk fia-halál sem. Ezzel egyben híradással vagyunk a helybeli egészségi állapotokról is.

Kávéházi sztratega.

A főnök (ledobja az ujságot): Borzasztó! olvasta?

A helyettes: Mindent olvastam. A napok oly hosszúak. Dolog nincs.

A főnök: Persze. No hát a mostani háboru borzasztó.

A helyettes: Hja, cest la guerre. Olyan mint a többi.

A főnök: Már engedjen meg.

A helyettes: Ismétlem, egyik háboru olyan, mint a másik. Ostrom, roham, sebesülés, halálozás. Csupa sablon.

A főnök: De azok a robbanó szerek, az aknák, a torpedók.

A helyettes: Hja igen, ez a régi cerspringteoria új átdolgozatban. Azelőtt azt mondták a hadakozó felek, hogy pukkadj meg, most azt mondják: robbanj fel!

A főnök: De mi lesz a végeredmény?

A helyettes: A végeredmény ugyanaz, a mi volt. Aki meghal, az nem válogat. Hát nem mindegy önnek, ha levágják a fejét, vagy golyót lünek a hasába?

A főnök: A hasamba?

A helyettes: Mondjuk a gyomrába. Nekem az mindegy. Én ebben a tekintetben roppant flegmatikus vagyok. Miattam elcsúszhat az összes tengeri hajókat. Sőt gazdasági tekintetben,

A főnök: Mit beszél.

A helyettes: Igen, gazdasági tekintetben a mostani háboru valóságos áldás.

A főnök: Áldás? Önnek talán fölרבant az esze?

A helyettes: Igen, terno, kvaterno, kvinterno, volát, ultimo. Nem érti? Az ipar, az ipar: Minden elsüllyedt hajó helyett másikat kell építeni. A gyárak kéménye vigan füstölögnek, a munkabéreket föl-emelik, a sztrájkolók munkába állanak, a szociális kérdés.

— Mondta, hogy kár, hogy ragyás a képed!

Hosszu csend támadt. A káplár remegni kezdett a hidegtől. Ezt az érzést még nem ismerte. Erőltette a hangját, hogy beszélni tudjon. Megragadta Idő kezét.

Téged szeret, igazán téged? . . Tudja, hogy nekem két csillagom van s neked egyse?

— Tudja hát, épp ezért mondta.

— Akkor hát mehatsz Milán, vigyázz, hogy haza juss és mond meg neki, hogy áldja meg az Isten, meg téged is!

Elhajította a pénzdarábot, amely koppanva ült meg valahol, talán épen az írásos felével fölfele.

Idő egy szót se szól. A lelkébe szánó fájdalmas boldogság költözött és odaborult a káplár elé, aki gyermekes örömmel simogatta a fedetlen fejét:

— Nagy örömet csinál nektek ugy-e?

Aztán boldog meglepedett mosolylyal megindult a Bosku mellett fölfele!

A másik még térdelt egy darabig, aztán a tuláradó boldogságtól elvakulva, bukácsolva futni kezdett a föllármázott tábor felé, ahonnan lobbanó fáklyák suhantak a szökevények keresésére szanaszéjjel a sötétségbe.

Ikarusz.

A főnök: Hallja, ön oly zagyván beszél, mint egy hadi tudósító.

A helyettes: De ez semmi.

A főnök: Semmi?

A helyettes: Mondjuk, kis Miska. Mit tud egy torpedó, mit tud egy rongyos akna? Felrobbantani egy admirális hajót? Az semmi.

A főnök: Már megint?

A helyettes: Suviksz, firnájsz. De a jövő háborújában! Ah, a jövőben.

A főnök: Mi lesz?

A helyettes: Megjelenik a repülő torpedó. Oda száll, ahová akar. Piff-paff! Egy nap felrobbantja Vladivosztokot, másnap Port-Arthurt. De ez semmi.

A főnök: No hallja.

A helyettes: Lekvár, ha úgy tetszik szilvaiz. De ha megcsinálják a mozgó tűzhányót, a száguldó Vezuvot, Haha! Az lesz a mulatság! Itt áll a hadsereg, itt a tábornok, itt a gyalogság... Egyszerre közéjük ront hatbillió löerővel a tábori tűzhányó, oldalt fekszik és tengeri betegséget kap. Érti tengeri betegséget? Haha. De ez még semmi.

A főnök: Elég! Ne folytassa.

A helyettes: Mondom, semmi. Kukorica, bab, saláta. De mi lesz, ha mozgósítják a Niagarát! Haha! A zuhatag nekiszalad az armádiának. Az lesz a tuss. Zsupp! Akkor tessék szárazon tartani a puskaport. De ez semmi.

A főnök (főlemeli öklét): Most már kuss. Többet ne mondjon.

A helyettes: De mindez semmi. Szapanhab, fűrészpör, korom. De milesz, ha

a szárazföldi harctéren megjelenik tömör hadirendben a tenger sima tükre. Érti, a tenger, a hullám, a víz! Előnt mindent. Belefutad mindenki. A generál, káplár, a furir, a pionir, a vezér, a tűzér, a szerkesztő, a marhavész.

A főnök (szigoruan): Hallja készítsen nekem momentán kimutatást, hogy hány harmadosztályu hely van a hazai örültek házában? Még ma tudni akarom.

A helyettes: Miért?

A főnök: Mert holnap már gondoskodni akarok önről.

Lucián.

Hirdetés.

Schusztler és Fronius szőlő-ajtó-vány telepéről Teke (Kolozs megye) 500.000 drb. szőlő-ajtó-vány kertül eladásra és 200.000 drb. csemege szőlő-ajtó-vány.

Megrendeléseket október 10 től fogadunk el.

Név- és árjegyzéket kívánatra bérmentve küldünk

Schusztler és Froniusz,
szőlő-telep tulajdonosok.

Bérbe vagy életjáradék

mellett vétetik egy

100-500 holdas birtok.

Bértartam: 12-19 év.

Részletes ajánlatokat a ki-
adóhivatal továbbít.

„Jelige 100-500“.

Jó minőségű

must hl-ként 12 frt., ugyanott 500 hl. egy tömegben megvehető. **Csemege-szőlő, őszi duráncai barack, rétes-alma** postaládánkint 1 forint. Előleges pénz beküldése mellett szállit. Zöld paprika, uborka, paradicsom postaládánkint 80 krajcár.

Szabó Géza.
Csongrád.

KERESKEDELMI IRODA BUDAPEST, KEREPESI-UT 65.

Küldemények utánvét mellett.

Szenzációs teljes komplett remek ágykészlet rumburgi vászonból, 2 párna, 1 kaprice, 1 paplan áthuzat, szegélyes, divatos minta 4 frt 90 kr.

Ajourn kidolgozás 6 frt 50 kr. Kézi slingelés 7 frt 50 kr.

Kelengyevászon valódi és legfinomabb 6 frt 90 kr.

Különlegesség: Double-selyem imitáció paplan, felül és alul két színben remekül kidolgozva, mindkét oldalán használható, minden színben csak 6 frt 90 kr.

Menyasszonyi és csecsemő-kelengyék már 7 fttól feljebb.

Remek 6 személyes kávé készlet, minden színben csak 95 kr., 1 frt 40 és 1 frt 90 kr.

Finom ajourn 6 személyes kávé készlet, minden színben 2 frt 20 kr., 2 frt 90 és 3 frt 45 kr.

Remek 6 személyes vászon Damaszt-garnitúra csak 2 frt 10 kr., 1 frt 90 kr., 3 frt 40 és 3 frt 90 kr.

Szép mintázott vászon törülköző 6 drb csak 1 frt 25 kr., 1 frt 72, 2 frt 90 és 2 frt 10 kr.

30 rőfös csoda vászon csak 3 frt 65 kr.

30 rőfös vég bőrvászon csak 4 frt 15 kr.

30 „ „ irlandi vászon csak 4 frt 95 kr.

30 „ „ gyöngy vászon csak 5 frt 45 kr.

30 „ „ rumburgi vászon csak 5 frt 60 kr.

30 „ „ prima rumburgi vászon csak 6 frt 40 kr.

50 „ „ rumburgi vászon csak 10 frt 40 kr.

30 „ „ jó chiffon csak 4 frt 65 kr.

30 „ „ R. chiffon csak 5 frt 40 kr.

30 „ „ R. R. chiffon csak 6 frt 85 kr.

30 „ „ csikos kanavász csak 3 frt 25 kr.

30 „ „ csikos vagy kockás prima kanavász csak 4 frt 55 kr.

30 „ „ speciális kanavász 5 frt 40 kr.

30 „ „ fehér csikos csinvat 6 frt 35 kr.

30 „ „ fehér virágos csinvat 7 frt 40 kr.

Varrás nélküli vászonlepedő 2 m. hszsá és 1 1/2 m. széles csak 92 kr.

Ugyanaz remek vászonból 1 frt. 5 kr.

Átlags-selyempaplan minden színben, gyönyörű kivitelbe 7 frt 50 kr.

Ugyanaz divatos fodorral 10 frt 50 kr.

Daplan-gombok selyem paszomány kézimunka, tucatja 30 kr.

Egyébként minden e szakmához tartozó legfinomabb árukkal is szolgálhatunk s tekintettel arra, hogy csakis direkt gy. rakat képviselünk, ugyanoly, aránylag mesés olcsó árakban szállíthatjuk.

Meg nem felelő visszavétetik.

Creaszlepedő legfinomabb, varrás nélküli 1 frt 35 kr.

Remek női ing vászonból kézi himzéssel 85 kr., 1 frt 15 és 1 frt 55 kr.

Remek női chiffon ing schweizi himzéssel csak 1 frt 10, 1 frt 42 és 1 frt 74 kr.

Remek női háló corzeta, nagy választékban csak 98 kr., 1 frt 25 és 1 frt 56 kr.

Remek női chiffon nadrág 90 kr., 1 frt 18 és 1 frt 45 kr.

Remek női chiffon alsószoknyák, himzéssel csak 1 frt 35, 1 frt 75 és 2 frt 25.

Legújabb női ajourn vászon ing mesés olcsó ára csak 1 frt 65 kr.

Remek cloth és posztó alsó szoknyák csak 1 frt 65, 2 frt 15 és 3 frt 22 kr.

Férfi ing, legdivatosabb, finom angol batiszt, puha mellű különlegesség 1 frt 55 kr.

Férfi ing, redős, vagy piké mellű legjobb R. chiffonból csak 1 f. 40 kr.

Férfi háló ing legjobb chiffonból divatos mintában csak 1 frt 15 kr.

Selyem cloth paplan, remek munka, minden színben csak 3 frt 95 kr.

Cachemir paplan ép úgy készítve 3 frt 85 kr.

Női és férfi legújabb eqttist divat zsebkendők fehér és mintázott, tucatja 1 frt 75 kr.

Harisnyák, női és férfi, minden árban és minőségben, legjutányosabban

Pohártörők vászonból, tucatja 96 kr.

Daplan huzatok mérték után, finom vagy erős szálú vászonból varrás

nélkül, egy szélességben 2 frt. Ugyanaz szegélyekkel 2 frt. 50 kr.

Férfi gallérok a létező legjobb és legfinomabb minőségben tucatja 1 frt. 80 kr.

Ugyanaz közép jó minőségű tucatja 1 frt. 20.